

Förslag till nytt "pandemifördrag" ger WHO utökade befogenheter och föreslår inskränkningar i patentskyddet

FICPI Sweden har den 8 januari 2024 yttrat sig avseende ett globalt pandemifördrag inom ramen för WHO (Proposal for negotiating text of the WHO Pandemic Agreement A/INB/7/3 30 October 2023). Yttrandet skickades till Justitiedepartementet, Enheten för EU- och internationell samordning, med kopia till Utrikesdepartementet och Socialdepartementet. FICPI Sweden instämmer i att internationell spridning av sjukdomar utgör ett globalt hot med allvarliga konsekvenser, att det finns ett stort behov av internationellt samarbete, och att erfarenheterna från coronavirus (COVID-19) pandemin avslöjade skillnader mellan länder avseende beredskap och respons. FICPI Sweden står även bakom målsättningen att alla, oavsett nationalitet, religion, politisk åsikt, ekonomisk eller social situation ska ha tillgång till lämplig och relevant hälsovård.

FICPI Sweden betonar att regelverket för immaterialrätten styrs av flera internationella överenskommelser och uttryckte oro över att förslaget till pandemifördrag tar upp frågor som sedan tidigare har sin lösning genom sådana internationella överenskommelser, och att nuvarande utkast omfattar förslag till åtgärder som kan strida mot dessa etablerade och fungerande överenskommelser. FICPI Sweden anser att det vore önskvärt att ett framtida pandemifördrag utformas som ett riktgivande, men icke-bindande fördrag, och att bestämmelser avseende immaterialrätter såsom patent, design, varumärken och företagshemligheter lämnas utanför fördraget och i stället hanteras inom ramen för WTO och TRIPS.

Fördragsutkastet betonar vikten av forskning och utveckling samt investeringar däri, och specifikt accelererad forskning och utveckling. FICPI Sweden påminner om att immaterialrättslagstiftningen syftar precis till detta, nämligen att möjliggöra och uppmuntra till forskning och utveckling, samt att säkra rätten till avkastning från nödvändiga och ofta omfattande investeringar i tid och resurser. FICPI Sweden påminner också om att diskussioner avseende immaterialrätt och handelsrelaterade frågor redan pågår inom WTO. Samtliga deltagande delegationer är överens om vikten av snabb och säker tillgång till högkvalitativa, säkra, effektiva och prisvärda vacciner och mediciner för alla. Däremot kvarstår en fundamental oenighet kring den grundläggande frågan om huruvida undantag (waiver) är det lämpliga och mest effektiva sättet att ta itu med bristen och den orättvisa fördelningen av och tillgången till vacciner och andra covid-relaterade produkter. FICPI Sweden anser att immaterialrättsliga skydd inte bara är nödvändiga utan även instrumentella för att uppmuntra och stöda forskning och utveckling av nya läkemedel, vaccin, diagnos- och skyddsutrustning.

FICPI Sweden konstaterar att de svårigheter som uppstod kring distribution av vaccin och läkemedel inte kan härledas till immaterialrätten eller till immateriella rättigheter, utan berodde på svårigheter vid tillverkning, tillgång till råmaterial, samt avsaknaden av tillförlitliga system för distribution och bristfällig administration av desamma. Avslutningsvis konstaterar FICPI Sweden att förslaget till pandemifördrag på flera ställen nämner vikten av att policybeslut och åtgärder ska vara baserade på

vetenskap och evidens (Art. 3. General principles and approaches, 10; Art. 5. One Health, 4.(c); Art. 9. Research and development, 2.(d); Art. 16. International collaboration and cooperation, 2.(b); och Art. 18. Communication and public awareness, 3.). FICPI Sweden anser att även åtgärder som berör eller tangerar den immaterialrättsliga lagstiftningen och systemet med immaterialrätter ska baseras på vetenskap och evidens. Försvagningar i det immaterialrättsliga egendomsskyddet ska inte genomföras med mindre än att det kan garanteras – eller åtminstone göras sannolikt - att detta medför en förbättrad tillgång till lämplig och relevant hälsovård. Dessvärre innehåller förslaget ingen information som pekar på att de föreslagna åtgärderna skulle ge det önskade resultatet.

Det senast publicerade förslaget hittas på: https://apps.who.int/gb/inb/pdf_files/inb7/A_INB7_3-en.pdf

FICPI Swedens yttrande hittas på: [Microsoft Word - 20240108 Yttrande pandemiförslag Final.docx \(ficpi.org\)](https://www.ficpi.org/2024/01/18/Microsoft-Word-20240108-Yttrande-pandemiforslag-Final.docx)

Förhandlingarna kring pandemifördraget pågår under våren 2024, den internationella förhandlingsgruppen (INB) sammanträder 19 februari – 1 mars, samt den 18 – 28 mars 2024. Enligt planerna skall ett slutligt fördragsutkast presenteras vid World Health Assembly, WHO:s beslutande organ, i Geneve, den 25 maj – 1 juni 2024. FICPI Sweden följer den fortsatta utvecklingen.

FICPI Sweden

FICPI Sweden is the Swedish part of FICPI - an international organization with members from more than 80 countries. FICPI works for patent and trademark attorneys in the free profession, with issues relating to their daily work as well as IP law issues on a global scale. The membership in FICPI Sweden, which is prerequisite for membership in FICPI International, provides a global network of IP professionals, and a possibility to understand and participate in the development of IP law throughout the world.

FICPI Sweden runs regular seminars focusing on current issues and trends in IP being of interest to IP practitioners. The seminars are open for all, but FICPI members enjoy a reduced registration fee. If you are interested in membership send an email to info@ficpisweden.se for more information.